

Gemensam Lokal Lägesbild för Spånga-Tensta

Inledning

För att klargöra lägesbilden, och för att förstå de utmaningar som samverkan mellan polis och stadsdel har att ta hänsyn till, redovisas följande fakta från olika källor, se källhänvisning.

Som underlag för den socioekonomiska lägesbilden har Stockholms stads Utrednings och Statistikkontor, USK, använts. I huvudsak gäller faktauppgifterna för år 2012 vilket i de flesta fall är de senaste uppgifterna.

Lägesbilden i Tensta skiljer sig mot den i Spånga. För att få en rättvis bild har vi valt att också redovisa enbart Tensta vilket också inkluderar Hjulsta.

Socioekonomisk områdesfakta

I Spånga-Tensta stadsdelsområde, som ligger i den nordvästra delen av Stockholm, bor ca 39 000 invånare. Ca 20 000 bor i stadsdelarna Bromsten, Flysta, Solhem och Sundby som utgörs av villabebyggelse uppbländad med flerfamiljshus. Ca 19 000 invånare bor i Tensta och Hjulsta som utgörs av flerfamiljshus från 60- och 70-talen.

I Tensta finns 6121 lägenheter och 105 småhus, Spånga har 3106 lägenheter och 4312 småhus. 28% av lägenheterna i Tensta och 52.5% av lägenheterna i Spånga är bostadsrätter.

Befolkningen är ung, 40.4% är under 25 år i Tensta. I Spånga är motsvarande siffra 34.6%. Andelen ungdomar för hela staden är 28.1%.

23.3% av eleverna i årskurs 9 i Tensta saknar slutbetyg i svenska. I hela staden är det 5.9% som saknar detta betyg. Av den vuxna befolkningen, äldre än 24 år, är det 32.2% som har grundskola som sin högsta utbildningsnivå. För staden är motsvarande siffra 10.2%.

Andelen av befolkningen som har utländsk bakgrund är i Tensta 87.0%. I Spånga 29.4% och i hela staden 33.2%.

I oktober 2013 var 9.9% av den arbetsföra befolkningen öppet arbetslösa i Tensta. Den öppna arbetslösheten i Stockholm var 3.4% vid samma tidpunkt.

Förvärvsintensiteten (2011) var i Tensta 51.4% medan Spånga hade en förvärvsintensitet på drygt 80.0% (Flysta 84.7%, Bromsten 77.5%, Solhem 83.0%, Sundby 82.0%). Förvärvsintensiteten i hela Stockholm var 77.0%.

3 119 personer (16.9%) av befolkningen var någon gång under året beroende av ekonomiskt bistånd från stadsdelsförvaltningen. Motsvarande siffra för Spånga är 524 personer (2.6%).

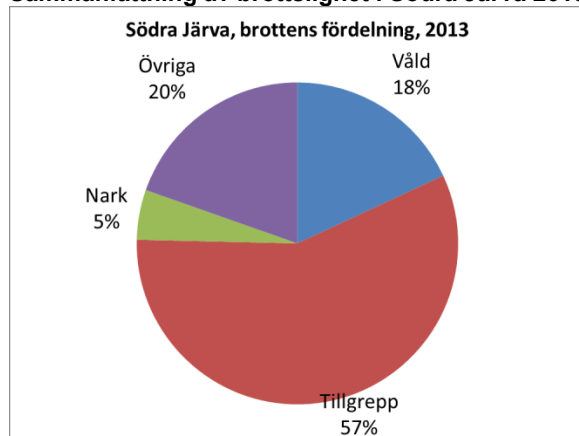
Områdesfakta i tabellform

	Andel med utländsk bakgrund %	Medelinkomst kr/år	Andel med högst grund- skola %	Arbets- löshet %	Förvärvs- intensitet%	Andel med försörjnings- stöd %
Stadens snitt	33.2	314 000	10.2	3.4	77.0	3.3
Bromma	22.3	368 700	6.7	2.6	82.0	1.7
Spånga/ Tensta	60.5	260 700	21.6	6.3	65.9	9.5
<i>Där av Tensta</i>	87.0	172 500	32,2	9.9	51.4	16.9

I de trygghetsmätningar som genomförts har Tensta hamnat bland de fem mest otrygga i Sverige. Rinkeby, som till stora delar liknar Tensta och ligger alldeles bredvid, har hamnat tätt efter.

Både i Tensta och i Spånga är brottsligheten relativt hög vid respektive centrum. Vid dessa platser finns tillgång till kommunikationer och affärer. Mycket folk rör sig på dessa platser såväl dag som natt. Platserna utgör även en naturlig mötesplats för ungdomar.

Sammanfattning av brottslighet i Södra Järva 2013 (innefattar även Rinkeby)

- Totalt ca 8 000 anmälda brott
 - Ca 16% av de anmälda brotten i Västerort
 - 1/3 av rånen i distriktet sker här, ca 200 per år
 - 48% av våldsbrotten är misshandelsbrott
 - 22% av misshandelsbrotten i distriktet
 - 60% sker mellan bekanta
 - Knappt 50% av de målsägande är under 18
- Samverkansavtalet fokuserar på målgruppen ungdomar**
- Lägesbilden visar entydigt att samverkan måste fokusera på ungdomarna, framför allt i Tensta som har en betydligt större andel unga under 25 år än staden som helhet. De växer upp i ett område som präglas av hög arbetslöshet, låg förvärvsintensitet, högt bidragsberoende, låg utbildningsnivå och till detta en stor del ungdomar som inte har slutfört grundskolan i ämnen som t.ex. svenska.

Förutom det brottsbekämpande arbetet måste det förebyggande arbetet med ungdomarna prioriteras. Polis och Stadsdelsförvaltning (och andra verksamheter inom kommunen) har gemensamma samverkansområden som

fokuserar på ungdomar för att motivera och erbjuda dem en god framtid. Det är viktigt att ungdomar ser att det går att lyckas och att de samtidigt kan ha en god relation till både polis och den kommunala verksamheten. Genom att skapa förtroende och med goda förebilder, kan vissa ungdomars benägenhet att begå brott minskas och nya ungdomar kan hindras att välja den brottsliga vägen i livet.

Att andelen våldsbrott är högre i Södra Järva än i distriktet som helhet kan vara en indikator på att Polisens legitimitet är påverkad i negativ riktning. Enligt olika underrättelser är Södra Järva ett område med omfattande narkotikahandel. Många ungdomar debuterar i brott med rån, bostadsinbrott och bilstölder.

Enligt studier gjorda i Sverige och i England blev 1 av 5 som åkte fast för personrån/inbrott/bilstöld som första brott vaneförbrytare (de dömdes för 15 eller fler brott inom 9 år). 3 av 5 av dessa återföll i brott men då med färre än 15 brott.

I Södra Järva har många av de unga gärningsmännen just dessa brott som sina första brott. Med andra ord är risken för att dessa ska bli vaneförbrytare och dra med sig andra unga människor väsentlig. Därför fokuserar samverkansavtalet på samverkansområdet ungdomar.

Det är därför viktigt att identifiera den här gruppen av gärningsmän eftersom de riskerar att stå för en stor del av brottsligheten i framtiden.

Att lagföra samt hitta program som kan få dessa individer att upphöra med sin brottslighet är en viktig faktor för att åtgärda problemen. Ju tidigare Polisen lagför, och desto tidigare andra myndigheter hittar dessa ungdomar och vidtar åtgärder, kan vi få denna grupp att välja en annan karriär än den kriminella.

Typ av brott

Bostadsinbrott

Bostadsinbrotten har legat på en mycket hög nivå de senaste åren. Inbrotten är koncentrerade till Tensta men även Bromsten som har haft en hel del inbrott. Tensta och Rinkeby är bland de mest inbrottsbelastade områdena i Sverige.

Narkotikabrott

Angående narkotikabrotten kan konstateras att många unga missbrukar cannabis i hela området Södra Järva. Kokainet har under senare år varit en alltmer populär drog. Rent tablettmissbruk eller tablettmissbruk som komplement är också vanligt. Narkotikatillgången är god och brottet är ett s.k. "upptäcktsbrott" vilket talar för att mörkertalen är stora.

Trafikbrott

De trafikbrott som begås inom Södra Järva skiljer sig inte nämnvärt mot andra områden i Stockholm. Det som kan nämnas är att många personer kör bil utan körkort och det är troligen fler som kör bil påverkade av narkotika än av alkohol. Buskörning på gång- och cykelvägar är förhållandevis vanligt och under årets varmare månader är det mycket mopedkörning som körs vårdslöst.

Kriminella personer

Det finns ett större antal grovt kriminella personer i området. Dessa begår också en hel del brott utanför området. Personerna hamnar ibland i konflikt med gäng från det egna eller från andra områden. Under året har konflikten mellan ett fåtal kriminella personer från Hässelby och liknande personer från Tensta varit märkbar med flera skjutningar på allmän plats som följd. Efter att ett stort antal gripanden gjorts så har det lugnat ned sig något.

Skadegörelsebrott

Under året har Polisen och även andra tjänstemän som arbetar i området Tensta blivit angripna vid ett flertal tillfällen. Det har rört sig om hot, skadegörelse och våld mot tjänsteman. Angreppen är ofta koncentrerade till vissa månader.

Social oro och andra ordningsstörningar

S.k. social oro har uppstått vid ett antal tillfällen. Under 2013 var maj månad intensivast. Det var i samband med social oro i Husby då även Tensta hade betydande ordningsstörningar. Regelrätta bakhåll mot polis eller brandkår förekom och mängder med fordon sattes i brand. Missnöje har även riktats mot fastighetsägare i området vid hyreshöjningar samt avhysning ur vissa garage som olagligt har tagits i besittning.

Utan att det har varit frågan om social oro har under året ett stort antal bilar utsatts för skadegörelse genom brand. Detta fortgår alltjämt och det är oklart exakt vad som ligger bakom dessa bilbränder. Det kan röra sig om allt från försäkringsbedrägerier till konflikter av olika slag.

Brott i nära relationer

Brott i nära relationer förekommer men mörkertalen är troligen stora även här. Många av de som utsätts har problem med språket och vet inte hur man kan söka hjälp eller vågar inte polisanmäla.

Det senaste året har det blivit en viss ökning av polisanmälningar från skolorna. Det gäller oftast elever som misshandlar eller hotar varandra.

Gärningsmännen

De gärningsmän som begår bl.a. inbrott och personrån i området är mycket unga och är oftast lokala ungdomar. De ingår i löst sammansatta nätverk som kan variera över tid. De har god lokalkännedom och får relativt lätt avsättning för det stöldgods som de kommer över. De sköter oftast inte skolan och många har svårt att gå ut grundskolan med fullständiga betyg. Äldre kriminella rekryterar ofta yngre personer till kriminaliteten genom att de blir skuldsatta för exempelvis narkotikainköp och tvingas sedan börja begå allt grövre brott.

*utrikes födda eller inrikes födda med två utrikes födda föräldrar.

"(o)tryggheten i förorten" – en kartläggning som stiftelsen Tryggare Sverige genomfört under våren 2012. Stockholms stads (2011) trygghetsmätning. Trygg i Stockholm. En stadsövergripande trygghetsmätning.

Källhänvisning:

- Officiell information om Stockholm – Områdesfakta (2012)
- Polisens anmälningsystem – RAR